

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk
Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXVI. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIYS LAJOS.

36. szám.

Az ipariskolák fejlesztése.

(J.) Aki valaha megfordult a miniszterek audienciájának fogadó napján a várakozó elosztóban, az sohasem feleli el azt a képet, mely az ott várakozó alakokból képződik és szomorú tünetét mutatja annak, hogy mindenki az államtól vár segítséget és majdnem mindenki hivatalnok állást keres.

Publicisták és pedagógusok sok cikket irtak már arról, hogy miképpen lehetné a tanult emberek számát redukálni. A legtöbben közülök azt vitatják, hogy be kell szüntetni egynéhány gimnáziumot és reáliskolát s par év múlva kevesebb lesz a diplomás ember.

Ílát ez igen rossz okoskodás. Mert az iskola a kulturát, a műveltséget és tudást gyarapítja, amire még a legelőre haladottabb államnak is szüksége van.

Az állami és nagyobb magángyárakban a munkavezetők még mindig idegen elemekből kerülnek ki és a magyar iparost kevés kivétellel még mindig csak az alsóbbrendű munkák elvégzésére alkalmazzák. Németországot ipara tette nagygyá, iparát pedig az intelligens és képzett, iskolázott iparosok avatták versenyképesé az összes nyugati államokkal. Mődot kell tenat találni arra, hogy tanult iparosokat neveljünk.

Ennek az elérése pedig már nem oly nehéz feladat, mert a magyar szűlők között is mutatkozik ama örvendetes jelenség, hogy gyermekeiket az ipariskolákba küldik.

Csak hogy ipariskolánk még mindig nincsenek rendezve és szervezve. A budapesti állami felső ipariskola ang szaz növendéket képes befogadni és a tanev elején olyan versengés mutatkozik a fel-

vételért, hogy valósággal véletlen szerencse, ha oda valaki bejuthat.

A vidéki nagyobb gőcpontokban az állam állított fel olyan alsófoku ipariskolákat, melyek kitünően megfelelnek hivatásuknak, csak hogy ezen iskoláknak az a bajuk, hogy nem kívánják meg a növendékektől a négy középiskola elvégzését és a felvételnél nem igen válogatósak. Miudazonáltal csodás eredményeket tudunk felmutatni. Ezen örvendetes jelenség annak tulajdonítandó, hogy a növendékeket miudjárt az első perctől kezdve iparosoknak nevelik, szigoruan fegyelmezik és reggel hét órától este hatig dolgoztatják őket. Az elméleti részre az említett alapismeretek hiánya miatt nem nagy súlyt fektetnek, de azért a másod-harmad éves fiu már kitünően rajzol, konstruál és tervez.

A végzett növendékeket nemcsak idehaza, de a külföldi gyárakban is szivesen fogadják.

A győri ipariskola összes végzett növendékét az ottani vaggongyárban helyezte el és az igazgatóság olyannyira meg van velük elégedve, hogy már a következő évre is lefoglalta magának a végzendőnek nagy részét. A növendékek legnagyobb része művezetői állást tölt be és szép keresetre tesz szert. Ugyan ezen iskola megrendelésekre gyönyörű munkákat késsit és többek között egy győri nagy szállodát oly lényesen berendezett ágy, asztal és a szakmába vágó egyéb ipari cikkekkel, hogy bármelyik osztrák jőnevű gyár nem produkál szebbet és tökéletesebbet.

Hasonló példákat lehetne felsorolni a szegedi valamint a többi rokonintézetekből is.

Baj azonban, miként már rámutattam az, hogy ezen iskolák nem követelik meg a négy középiskola elvégzését. Pedig mily kitünő szolgálatot tennénk ezzel, hogy többet ne említsék a még most is csouka polgári iskoláknak. Tudvalevo-

dolog, hogy a polgári iskolák jóformán egy pályára se kvalifikáltak, mert ott végzett, az rendszeren félbemaradt emberek örök életén át.

Arról szó se lehet, hogy egy négy polgári iskolai bizonyítvánnyal rendelkező fiu az alsófoku ipariskolába menjen, mert szerinte szégyen olyan iskolába menni, hol nom kívánják meg a négy középiskolát.

Az ipariskolákat szervezni kell az iparunk és gyermekeink érdekében, mert elsődrendű gazdasági szükséglet. Kívánják meg azoknál is a négy középiskolát, de viszont adják meg nekik az önkéntességi jogot és egyben mondja ki a vonatkozó minősítési törvény, hogy az iskola elvégzése csakis ipari pályára kvalifikál.

S ha az ipariskolákat ekként reformáljuk, akkor rövid egynéhány év múlva megfogya a hivatalkereső proletár, a gyáraknak nem kell külföldről importálni művezetőket, sőt az itt lévőket is visszaküldhetjük és biztosan lesz fejlett, jőnévnek örvendő iparunk, mely a kivándorlást megszünteti és az önálló vámtérület berendezkedésének a kiépítésére és tető alá hozására fog szolgálni.

A villamosmő alapkö letétele.

A villamosmő alapkö letétele elsején ment végbe a meghívott vendégek, képviselő testületi tagok és a Ganz gyár képviselőjének jelenlétében. Az ünnepélyt dr. Süssovics Miklós polgármester nyitotta meg, üdvözölvén a megjelenteket, fölolvasta az alább ismertetett emlékkiratot, mely után a kemény pergament papiros az aláírásokkal ellátva egy bádog tokba került és az épület éjszakai oldalán az alapzatba elhelyeztetett, mikor is August Janos városi főjegyző szép beszédben emlékezett meg városunk fejlődéséről, haladásáról s Isten áldását kérte az alkotandó műre.

Tárca.

A hitves joga.

Írta: Abonyi Árpád.

— Senki sem bántja? Csak tiltakozom a megáláztatás ellen, a melyet nem tűrhetek. Elég türelmes voltam, de végre is... elég volt! Mit akartok? Becsületemre mondom, hogy nekem kevés kell. Nem sokra taksalom az életemet. Készen vagyok arra is, hogy akár ma lőbelőjjem magamat, ha ezzel a bölcs oktalansággal neked, vagy a mamának szíveséget tehetek.

Az asszony száraz tekintettel nézte a férfi arcát, melyen minden szempillantásban más indulat lobbant fel és hamvadott ki. Ajka, melyről oly könnyedén váltak le ezek a súlyos szavak, remegett a felgerjedéstől. bar holtbizonyosra lehetett venni, hogy szappanbuborék minden egyes kimondott szó, a mely szétpattan a levegőben és — nincs.

— Ismét ez a fenyegetés, László, — mondotta nyugodt hangon a nő, — kit akarsz megijeszteni? És miért akarsz minden nap megijeszteni? Erre nincs

szükség. El akarsz menni, hát menj, mint máskor és ne fenyegess.

— Boszant, hogy nem hiszed, hogy a klubba megyek.

— Mondtam már, hogy elhiszem.

— Kérzem a hangodból.

— Valamikor egyebet éreztél ki a hangomból. Ez azonban régen volt, van három éve, sőt négy is. Egy egész örökkévalóság.

— Ki az oka, hogy így van?

— Nem mondtam, hogy te vagy.

— De gondold...

— Remélem, hogy ez nem bánt téged? Mit törődöl te az én gondolatammal? A hitves legyen „angyal” maradjon az égben és ne legyen rá kíváncsi, hogy a térj mit csinál a földön. Valóban, ez igen tökéletes menyeyi berendezés? Csak hogy kivihetetlen.

— Sajnos...

— Ugy van, nagyon sajnós! Fájdalom, földi teremtések vagyunk és nem angyalok, szegény barátom, ezt lépten-nyomou ellelejtéd, annyira, hogy szinte meg-szégényülést érzek, a miért e végtelenül egyszerű dologra egy uagykoru embert naponkint kell figyelmeztetnem.

A térj visszafordult az ablaktól és a keretvethz lépett.

— Lujza, — kezdte erőszakolt hidegvérrel, — a miket néhány hét óta elburkoltan is nyiltan is szememre lobbantasz, azokból egy betű sem igaz. Nem élek vissza a bizalommal, melylyel megajándékoztál. Nincs semmi titkolni valóm. Egészen világosan szólva, eszem agabau nincs, hogy megcsaljalak.

— Nem tettem szemrehányásokat.

— Szavakkal nem, de cőlzásokkal.

— Különös...

— Nyilván az különös, hogy cőlzásaidat magamra vettem. Meg kellett tennem, de éppen ez bizonyítja, hogy nincs okom kitérni a cőlzások elől. Biztosítlak, hogy tévedsz. Nalaczi jó barátom, csak nem fogok udvarolni a feleségének? A mama telebeszélte a fejedet, de nincs igaza s ideje, hogy megtudjam: a mamának hiszel-e inkább, vagy nekem?

— Annak hiszek, a ki igazat mond.

— Más szóval: a mamának és nem nekem. Ez elég világos és határozott. Allapotnak is győződő! Tökéletesen értem. De ha így van és nem úgy, a mint artatlanságom érzetében megkövetelhetném, nem találjátok méltányosnak, hogy terde helyzetemet semmi szín-

Sirolin

Ez az érvényes és a legjobb, megvalósított a köhögés, influenza, tüdőgyulladás, szarvasbetegségek, hurutok, szamar-

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékesen utáztatok is kínálnak, kérjem mindenkit „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche”

Ez az érvényes és a legjobb, megvalósított a köhögés, influenza, tüdőgyulladás, szarvas-

Majd a Ganzék magyaros vendégszeretete a hűsítő italokkal megrakott asztal köré gyűjtötte áldomás ivásra a megjelenteket, hol Hegedüs János dr. városi tisztú ügyész lelkes fölköszöntőbe ünnepelte a világhírű Ganz céget, mint olyat, kit nem csak az anyagi érdek vezérelt akkor, mikor Kőszeg városával a világítás létesítése ügyében a szerződést megkötötte, hanem saját hírnevének reputációja; ezt a gyárat és ennek a gyárnak képviselőjét Schmidt Imre főmérnököt elíteli.

Felköszöntőt mondott még August János főjegyző a munkásokra és Laas József építő mesterre, majd Schmidt Imre főmérnök mondott köszönetet a megjelenteknek a Kőszeg város fejlődésére üritette poharát.

Az alkonyat lepte meg az ünneplőket, kik rözsás hangulatban hagyták ott az ünnepély színhelyét.

Emlek okirat.

A villamos központi telep alapkövének ünnepélyes letétele a város hatósága, képviselő testülete tagjainak, Ganz és társa vállalat képviselőinek jelenlétében a mai nap történt.

A telepet 1906. évi február hó 3-án 317. szám alatt hozott, — Vasvármegye törvényhatósági bizottsága által 8698. — és a magyar királyi belügyminiszterium által 73450 szám alatt jóváhagyott határozata alapján a város létesítette, mely célra 274000 k kölcsönt vett fel.

A telepet Ganz és társa budapesti részvénylátnaság építette.

A városi határozat hozatalában részt vettek: Kincs István városi plébános, Seybold Karoly mészáros, Waisbecker Ede takarékpénztáros, Leitner Nándor magánzó, id. Unger Karoly fűszerkereskedő, Popper Ignác divatárú kereskedő, dr. Lauringer János orvos, Jánosa Lajos fűszerkereskedő, Pados Gábor tanító, Fuchs János kocsiműves, Schaffer Gusztáv divatárú kereskedő, Pollák Sándor fűszerkereskedő, Jagits Antal magánzó, dr. Deutsch Lajos ügyvéd, Eitner Ede molnár, Markus Kálmán járásbírósi igazgató, Paller András acsmester, Gratzl János molnár, dr. Mazy Engelbert gymnasiumi igazgató, Kühn Lajos pék, Karner Vilmos szatócs, Grosinger Ferenc pék, Kirchnok Mihály vaskereskedő, Lauringer Ferenc lakatos, Szomor Lajos tanító, Mederl János asztalos, Baics Mihály gazdalkodó, Martinkovits Máttyás általános takarékpénztári főkönyvelő, Michaelis Izidor nyug. ág. hitv. ev. lelkész, báró Miske Kálmán magánzó, Lauringer János magánzó, Karner Máttyás magánzó, Róth Sándor borkereskedő, Pfeffel János kir. közjegyző, Szova Ferenc kertész, Terplán Kornél kir. aljárásbíró, August Imre csizmadia, Frankl Bernát borkereskedő mint képviselők; August János városi főjegyző, dr. Hegedüs János tiszti ügyész, Törzs István erdőmester, Jagits házi pénztáros, Kovács Antal számvéző, Meszlényi Károly közgyám, mint előjárásági tagok.

Ez időben a városnak polgármestere volt: dr. Sissovics Miklós, főjegyzője: August János, rendőrkapitánya: Köszegi József, tiszti ügyésze: dr. Hegedüs János, tiszti orvosa: dr. Kovács István. A városnak plébánosa: Kincs István; az ágostai hitv. hitközségnek felügyelője: Freyler Lajos takarékpénztári főkönyvelő; két lelkésze: Stráner Vilmos és Beyer Theophil; az izraelita hitközségnek elnöke: dr. Havas Gyula orvos, rabbija dr. Wiener Márk.

Viruljon e hon, viruljon e város és viruljon e mű! Miről ezen emlék okiratot az utókor számára kiállítottuk és saját aláírásunkkal megerősítettük. Kőszeg, 1905. szeptember 1-én.

August János vár. jegyző,	Sissovics Miklós dr. polgármester,	Hegedüs János vár. ügyész,
Kovács Antal vár. számvéző,	Jagits Imre vár. pénztáros,	Meszlényi Károly közgyám,
Simon Rezső főszereplő,	Schmidt Imre főmérnök,	Lauringer János főszereplő,

Gürtl Odín, Szova Ferenc, Lauringer János, Lauringer Ferenc, Lindenmayer Frigyes, August Imre, Terplán Kornél, Fröhlinger Sándor, Eitner Gusztáv, Dreiszker József dr., Gratzl János, Karner Máttyás, Pollák Sándor, Mederl János, Paller András, Martinkovits Máttyás, Popper Ignác, Waisbecker Ede, Grosinger Ferenc, Michaelis Izidor
vár. képviselők.

alatt sem vagyok hajlandó tovább tűrni és arra kell titeket kérnem, hogy vessétek véget a dolognak. Az asszony ránézett. Csodálkozva, kérdező, büszke tekintettel.

— Mit akarsz ezzel mondani?

A férj habozott. Megrázta fejét és elfojtotta ajkán azt a kegyetlen szót, mely már már leröppent róla.

— Ugy értettem, — folytatta rövid szünet után, — hogy irántam való bizalmatlanságot lealázó. Ezt el kell ismerned. Arra kérlek tehát, hogy ne adj hitelt a mama gyanúsításának és ne tételezz fel rólam poltronságot, a mely mindkettőnkhez méltatlan. Ebben az esetben ígérem, hogy ha lehet pontban kilenckor este itthon leszek.

— Csak ha lehet?

— Nem tudom bizonyosan. Ne fagass, hanem elégedj meg ígéretemmel.

— Sokszor ígértél...

— Mindig megtartottam, a mit ígértem. Nem tőlem függött, ha olykor nem tarthattam meg. A körülmények, a közélet, egyéb dolgaim... ügyvédi irodám, ... Tudhatnál, hogy a közéletben szereplő férfi sohasem egészen a maga ura. Vannak céljai, kötelességei...

A nő emelt fővel tekintett rá.

— A férj első kötelessége a neje.

— Ezt is a mama mondta? — kérdezte gúnyos hangsúllyal a férj, — kitűnő mestered van, az bizonyos. Mióta az édesmama taluról áttette táhadiszalla-

Városi közgyűlés.

A esztortok délután tartott rendes közgyűlés nem olyan nagy érdeklődés mellett folyt le, melyet pedig az ügyek fontosságára való tekintettel méltán megerősített volna. A képviselőtestületi tagok háromnegyed része nem vett részt a közgyűlésen, a kik pedig jelen voltak, azok túlnyomórészt igazán igénybe vette a negy óras ülést.

Interpelláció az utak és a járda miatt.

Polgármester 3 órakor megnyitja az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítői is kiküldetnek s bejelenti, hogy több rendkívüli tárgy is érkezett, miket a közgyűlés napirendre tűzni elrendelt. De melletti a napirend tárgyalása kezdetét vette volna, dr. Lauringer János az iránt interpellálja a polgármestert, hogy mi késlelteti a járda elkészítést és az utcaburkolást. A járda elkészítési ügyében ugymond, — a képviselőtestület határozott, de a munkálatok mind ezideig meg nem kezdték. Tarthatatlan a helyzet azonban a városi utakkal, melyek ha eső van, járhatlan sár tengerre lesznek, ha meg por van, valóságos portfelhők képződnek a város utcáiban, mi a közegészség ügyre is felette veszedelmes.

Polgármester válaszában fölvilágosításképp megajánlja, hogy a járda elkészítéséhez egy részletes költségvetés és tervezet megszerkesztése vált szükségessé, mi már el is készült s jelenleg az építőbizottság véleményes javaslatára vár. Az utcák burkolása pedig ott akadt meg, hogy az építési vállalkozók részletes költségvetést a felhívás daczára be nem adtak, azért arra tovább nem vár, hanem az ügyet a járda javaslattal együtt a közgyűlés elé terjeszti, hogy a munkálatokat maga a város esetleg házilag teljesítse. Az interpellációra adott választ úgy az interpelláló képviselő, valamint a képviselőtestület is tudomásul vette, de azzal, hogy az ügyek míg befejezést nem nyernek, a közgyűlési napirendről le ne kerüljenek.

Következett ezek után a napirend. Stúr Lajos dr. lemondásával megüresedett virilistaösszeíró küldöttségbe id. Lauringer János képviselőt választották be. Waisbecker János lemondását a közgyűlés tudomásul vette s mivel a zarszámadása újbóli felülvizsgálása megtörtént s a villamos műhoz szállítandó anyag átvételét az építési bizottság eszközli, helyében mást nem választott.

A körkemencében termelendő téglát átvételére Zerthofer Mihály és Gratzl János képviselők küldettek ki.

Az Ege-téle 200 koronás alapítványi helyet a képviselőtestület Schermann Samunak adományozta.

Tudomásul vette a képviselőtestület a belügyminister abbeli leiratát, hogy a Fercsák alaptól Ringhofer Lajos adós által befizetett fölös kamat 248 korona neki kiutaltassék.

Hivataliszolgának a képviselőtestület Lamp János ideiglenesen nyugdíjazott rendőrt alkalmazta, ki eddig is helyettesítette a nyugdíjazott Proskuit.

Az 1905. évi házartási és utügyi zarszámadást, valamint az alapok zarszámadását, az újra felülvizsgáló bizottság jelentés-tétele után a közgyűlés elfogadta és a számadóknak a fölmentvényt a szokásos fönttartással megadta s a bizottság jelentését, — mivel az inkább adminisztratív intézkedést igényel — alkalmazkodás vegett a polgármesterek kiadja.

Az erdei kezelés és államosítása.

Élénk vita indult meg az erdei kezelés lanyhasága körül és annak államosítása tárgyában. Sokan talán csak most vették észre, hogy az erdőmester, kinek véleményére és szavaira pedig mindenki kíváncsi volt, nincs is jelen a közgyűlésen. August János városi jegyző ismerteti az erdők állami kezelésbe adására vonatkozó indítványának okait. Eseteket sorol fel, melyek azt mutatják, hogy a kezelés, az ellenőrzés oly silány, hogy évek múlva az erdei gazdalkodásból származó jövedelme a városnak annyira megcsappan, hogy a város házartását komoly veszedelem fenyegetheti. Elmondja, hogy 1903-ban 170 volt az erdei kihágások száma, a következő évben már csak 60, azóta pedig egy sem fordult elő. A mi pedig teljesen lehetetlennek látszik. Megingott — ugymond — a bevőközönség bizalma is.

Ez idén is közel 400 m³ fa még eladatlan. Nem veszi a közönség a fat, mert nem nyer olyan kiszolgálást, mint máshol. Pedig előbbi években szinte ostromolták a városhoz kapuit teladaskor. Sok esetet tudna — ugymond — meg foltozni, de hogy a személyeskedés szeszát is elkerülje — éppen mert az erdőmester jelen nincs — ilyenek ismertetésétől tartozkodik. Mindenesen bajokon ma már, csak az állami kezelés segíthet.

Utána Szova Ferenc képviselő szólalt fel.

Csodálja — ugymond, — hogy ilyenkor az erdei mester nincs jelen. Az erdei ültetvényes iskolák sajnálható állapotot festi le. Hiába keresni ott fiatal csemellát. Nincs. Hanem igéms találni napraforgót, krumplit, szesz pedig nem lehet ltenni, sem belőlük búkkát nevelni. De az erdei személyzet nem is ismeri az erdőt — ugymond, — mert Botty főmérnöknek, ki fölmeréseket eszközölt, olyan helyet jelölt ki a mérő oszlop felállítására, hol lakivágások vállak szükségessé, pedig a főmérnök szavai szerint lett volna olyan alkalmas hely is, hol a lakivágás megkímélhető lett volna. Ismertette továbbá Kopfstem nyirdorong termelését, mely szerint nevezett tetszés szerinti hosszúságban vágathatta le a nyírfákat. Előhozza az erdei bizottságban viselt elmoki tisztségeről való lemondását is, mely szerint lemond azért, mert a bizottság működését nem támogatja kellőleg a hatóság s mert a polgármester az erdei bizottság panaszos jelentése ügyében a helyszíni vizsgálatot csak tizenegy nap múlva tartotta meg. Az idő alatt pedig, a panasz tárgya az erdőben változások meletett at. Hive — ugymond — az önkormányzatnak legyen ura mindenki a sajátjának, de szükségből elfogadja az államosítást indítványt azzal, hogy előbb az erdei kezelés felülvizsgálattassék.

Köszegi József rendőrkapitány is az áldatlan erdei kezelést ismerteti. Szükségesnek látja azonban az erdők állami kezelésbe adásának előkészítését, mert a hasonló ügy érdekében 1899-ben tett előzetes intézkedések már változást szenvedhettek s nem lehetetlen — hogy előnyösebb föltételeket is nyerhetünk az államtól. Végre is August János felszólalása után, ki indítványa mellett foglalt állást, mely szerint azonnal megmondatnék ki határozatilag, hogy a városi erdők állami kezelésbe adásának, abban állapotott meg a képviselőtestület, hogy elvben elfogadja az állami kezelésbe adást, de ennek sürgős előkészítését a tanács és az erdei bizottságra bizza.

Előklő polgármester ezek után néhány perczre fölfüggesztette az ülést s szünetet adott, mely alatt Szova Ferenc lemondása ügyében szolgált felvilágosítással, mely szerint az erdei bizottság panaszából kifolyólag az erdei személyzet ellen fegyelmet indított s a panasz ügyében szükségessé vált k-hallgatások miatt csak később tarthatta meg a helyszíni szemlét az erdőben. A polgármester szavai nem nyugtatták meg az erdei bizottságot, sem annak elnökét.

A kölcsön ügy és ingatlan vétel.

Majd újra megnyilván az ülés, a villamostelep és a főgymnasium telkének megvétele következett, mire nézve a törvény értelmében az érdemleges határozat hozatal az októberi közgyűlésen történik meg. Elhatározta a közgyűlés, hogy a villamostelep létesítési költségeire 310 ezer korona névértékű kölcsönt a földhittel intézezenél veszi föl és pedig 63 évre 3 1/2% kos záloglevelekben 88 ár folyam mellett. (Ez ügygyel legközelebb bővebben foglalkozunk. Szerk.)

A főgymnasium létesítésére fölveendő kölcsön megszavazását, a közgyűlés arra az időre halasztotta, mikor a tervek és szerződés is jóváhagyást nyernek a ministerium és a főpárt részéről.

A körkemencéhez munkáslakás és szénraktár fölépítését a közgyűlés elhatározta. Az építkezés alig kerül 3000 koronába, mert a régi anyag az építkezéshez fölhasználható lesz.

Hogy a vásártér egy részét a huszárok lovaglóterének használják, a polgármester jelentésére elhatározta a közgyűlés, hogy más hely hiányában, szabadrendelkezési jogának fölmentésével a két bekerített négyzöget a huszároknak átengedi, de a közte levő ut szabadlatta tétessék és a tilalmi táblák mint felesleges és semmi jogi következménnyel nem bírók, a huszárok által eltávolítandók lesznek.

— A vonat? Hová akarsz menni?

— Gődöllére, vadászatra...

— Vadászatra? Gődöllére? Imént azt mondta, hogy a klubba, a hol valami pénzügyi javaslatot kell referálni.

— Igaz, azt mondtam, — harapta el a szót elvörösödve a férj, — hogy a klubba, a hol... Az ördögbe! Kikérem magamnak, hogy vallassanak!

A nő visszahúzódott az ablakig, s egy pillanatra onnan nézte a férj kinos vergődését, a kinek felesége volt. Oly heves szégyent érzett, hogy madjuem összeroskadt.

— Várj még, László — mondotta végre magához térvesszemei most már kevélyen mérték végig tetőtől-talpig a férfit, — mielőtt elmennél, meg kell tudnod, hogy a férj, a ki megcsalja nejét, de ezt be is vallja, bübös, de nem mindig méltó a megvetésre, hanem az olyan férfi, mint te, a ki megcsalja nejét és oly gyáva, hogy inkább hazudik, semhogy beismerné bűnét és moddot adva a hitvesnek, hogy vagy megbocsásson, vagy elváljék tőle botrány és szégyen nélkül, az becstelen!

— Lujza! — ordította a férj.

— Ne kiált, — folytatta nagy fölénnyel a nő, s megvető mozdulattal intett az ajtó felé, — menj, a hová akarsz, nem tartóztatlak! Egy férfi, a ki oly gyáva mint te... Jogom van hozzá, hogy kikergesselek innen, mint egy arcátlan cselédet, a kit hazugságon kaptam. Elni akarok ezzel a joggal... Takarodj!

A tizenkét darab rapidkut beszerzésében a képviselőtestület megnyugodott.

Az idő már ekkor hat óra felé járt s a képviselők egyenként elszállingóztak úgy, hogy a még néhány ott maradtott szép szóval kellett kiartásra biztatni. Az ülés végén már csak mindössze négy képviselő volt látható. De most aztán gyors egymásutánban kellett a tárgyakat végezni.

A vakokat gyámolító vas megyei egyesület céljaira 25 korona évi segélyt szavazott meg a képviselőtestület. A tuberkulózis ellen védekező vas megyei egyesületnek az esetre helyezett kiállításba évi segélyt, ha Kőszegen hason egyesület rendelé intézete nem alakulna. A jó közszegélyiakra a 2320 korona allodialis teher lefizetésére három évre, 5%-os kamat megtérítés mellett halasztást nyertek.

Elengedte a közgyűlés — Sas Samu, Heisz József és Koller József kivételével — a többi folyamodónak tandíját; Cseh Károly ellen lakbérhátralék miatt keresetet indít, Meszes Francziska illetőségét pedig megtagadta, Paulincsek péknek 40 korona segélyt szavazott meg, a tüzoltótorony 166 korona helyreállítási költségét kivételesen és utólagos kiutalta, a gubacs termést 25 koronáért más vevő hiányában Franki Lajosnak eladta, Fuchs Ferencnek kivételesen 200 koronát előlegezett.

Elrendeltetett továbbá a belügyminister utasítása értelmében, hogy a szegényintézet s a rkath. gyámolda alap alapítólevelei elkészíttessenek s hogy ez utóbbi alapítvány tulajdonául fölvevett ingatlan telekkönyvesztések és a város adósságaitól teher mentességek.

Ezzel a közgyűlés negyed hét órakor véget ért s már az ajtónál álló néhány szál képviselő is hazamehetett.

Városi ügyek.

2385/1906. **Hirdetmény.** Vasvári Pál emlékszórára adományokat elfogad a polgármesteri hivatal. Kőszeg, 1906. augusztus hó 15-én. **Dr. Sissovics,** polgármester.

2416/1906. **Hirdetmény.** Bécsben 1906. évi márczius hó 9-én Svájczzsal kötött Állat egészségügyi egyezmény f. évi augusztus hó 1-én hatályba lépett. Kik ezen egyezmény iránt érdeklődnek, forduljanak levélben vagy levelezőlapon a m. kir. földművelésügyi minisztériumnak 111/3. sz. ügyosztályához, mely az egyezményt portómentesen az érdeklődő félnek megküldi. Kőszeg, 1906. augusztus 22-én. **Dr. Sissovics,** polgármester.

2384/1906. **Hirdetmény.** Közteszem, hogy Transvaal és Orange államok az oda való bevándorlást az irni és olvasni nem tudóknak meg ne engedik. Kőszeg, 1906. évi augusztus hó 15-én. **Dr. Sissovics,** polgármester.

2566/1906. **Hirdetmény.** Közteszem, hogy a beiratások az iparostanonciskolába f. hó 12., 13. és 14.-én fognak eszközölni az iparostanonciskola rajstermében, mindenkor este 6—8 óráig. Törvény értelmében 15-én a rendes előadások kezdete. Kőszeg, 1906. szeptember hó 4-én. **Dr. Sissovics,** polgármester.

2567/1906. **Hirdetmény.** A jolvai siketnéma intézet javára könyöradományokat elfogad a polgármesteri hivatal. Kőszeg, 1906. évi szeptember hó 5-én. **Dr. Sissovics,** polgármester.

2140/906. **Hirdetmény** Közteszem, hogy az 1892 évi 15. t. cz. 3-ik §-a alapján azon szőlőbirtokosok, akik szesz italok kiimérése, vagy kimértékbeni előállításával nem foglalkoznak, saját termő borsáikról a házi szükségletre szánt mennyiség után kedvezményes adózást élveznek. A kedvezményes adózárra vonatkozó igény a szőlőbirtokos neve, házátszáma, a családtagok száma, a szőlőbirtok terjedelme, a házi fogyasztásra felhasználott bor évi átlagos mennyisége, a f. évben remélhető termés, folyó évi szeptember hó 15-ig a városi fogyasztási adó kezelőnél irásban bejelentendő. Kőszeg, 1906. szeptember 8-én. **Dr. Sissovics,** polgármester.

Hírek.

— **Uj tanárok a gimnáziumban.** A pannonhalmi főpát *Rethi Prickel* Marián dr. és *Parosamy* Henrik tanárok helyébe, a kőszegi gimnáziumhoz *Kovits* Adolf és *Biró* Anyos tanárokat nevezte ki.

— **Elköltözés.** *Fraund* Sándor nyugalmazott déli vasúti főnök családjával városunkból Pincehelyre költözött, hol a községi takarékpénztárnál pénztárnoki állást nyert.

— **Szabadságról vissza.** *Fábry* Zoltán a kőszegi honvéd zászlóalj főhadnagya, három havi szabadságának leteltével a zászlóaljhoz újra bevonult.

— **Házasság.** *Török* István a kőszegi 11. vadász-zászlóalj főhadnagya csütörtökön tartotta egybekelését *Karner* Alojziával, *Karner* Antal helybeli korcsmáros leányával.

— **Nagy idők tanuja.** *Zwaller* János kőszegi szőlőműves, volt 48-as honvéd, ki két ütközetben is részt vett, 79 éves korában Kőszegen, elhunyt. Temetése pénteken volt nagy részvét mellett.

— **Beiratás az iparostanonciskolába.** Az iparostanonciskolába szept. hó 12., 12. és 14-én este 8—8-ig

eszközölni a beiratások az iparostanonciskola rajstermében. A tanoncok próbaidő alatt is tartoznak iskolába járni. A törvény értelmében a tanítás 15-én veszi kezdetét, azért a beiratkozásra kijelölt napok utal való késedelem igazolatlan mulasztás s büntetés alá esik. Az iparostanonciskola III. osztályát jó sikerrel végzett tanonc, ha tanítás ideje még le nem járt. — valamint a polgári vagy középiskola IV. osztályát végzett iparos (kereskedő) tanoncok rajzon kívül, a többi tanulni való alul felmentettek. A felmentéseket az iparostanoncisk. bizottság jelentése alapján a kir. tanfelügyelő adja meg. E kedvezményre igényt tartó tanoncok, eziránti kérelmüket a beiratás alkalmával az iskola igazgatójánál adják elő.

— **A körkemence üzembe vétele.** A körkemencét hétfőn üzembe veszik. A Gedeon és Kont építő cég égető mestere hétfőn reggel a telepen a munkát megkezdte. A körkemence átvétele is ugyanezzel fog megtörténni.

— **Szőlőművelésünk megmentése** érdekében annak idején *Gürtl* Odön hegyfelügyelő arra kérte a városi hatóságot, hogy a fioxera elterjedése ellen halaszthatlan intézkedések volnának foganatosítandók, mert a kőszegi szőlőhegyekben a fioxera mindinkább terjed s a szőlők folujításával komolyan foglalkozni kell. Egyes vidékeken létesültek már olyan szőlőtelepek honnan a szőlőtulajdonosok a szőlő alanyt ingyen, vagy csekély áron beszerezheték. A mennyiben a város állami támogatásra is számíthat, egy hasonló szőlőtelep létesítését vette tervbe s ez ügyben a jövő hétfőn a soproni szőlőszeti és borászati felügyelő *Bernhard* Károly városunkba érkezik, hogy a hatóságot támogassa és a szülkséges utbaigazításokat megadja. A derék eszme megvalósítása elkerülhetetlen, mert a kőszegi szőlőműves polgárok megmentéséről van szó.

— **Mérnöki iroda.** *Zimmerman* Károly szombathelyi városi segédmérnök és építkezési vállalkozó, mérnöki irodát nyit Kőszegen. Az engedély megadás iránti kérelmét a városi hatóságnal már be is nyújtotta.

— **Lemondott bizottsági elnök.** Az erdei bizottságot a város képviselő testülete még a múlt évben alakította meg, s működése hasznosnak, de szükségesnek is bizonyult. Az erdei gazdálkodás, ellenőrzésében, felügyeletében önzetlen munkálkodást fejtett ki. Sajnálatlaltal kell tehát regisztrálnunk ama körülményt, hogy *Szova* Ferenc városi képviselő az erdei bizottságban viselt elnöki tisztségéről lemondott. Lemondásának okát nem adja, de reméljük, hogy az esetleges nehézségek, melyek lemondásra birtak, elháríthatók lesznek.

— **Utcai verekedés éjjel.** A f. hó. elsője és másodika közti éjjel, az éjféltőlani órákban a piactér valóságos harcmező volt. Állítólag a keresztény és demokrata szocialisták voltak a verekedő ellentelék. Anyuui azonban igaz, hogy verekedés volt. A vendéglőkből és kávéházakból hazatérők futva menekültek a kődobások elől. Másokat a láрма, zaj, üvöltő ordítás aludni nem hagyott. Hiszük, hogy rendőrségünk az éjjeli madarakat elfogja és elnémitja. A harctéren maradt kalapok, melyek a rendőrségen fekszenek, majd gazdáikra találnak.

— **A lelketlen apa.** *Glatz* Mihály kőművessegéd három kis gyermekének hátrahagyásával eltűnt. *Glatz* az egész nyár folyamán Kőszegen dolgozott s napi keresete átlag négy korona volt. Még a nyár elején jött gyermekeivel Budapestről Kőszegre s már akkor szerette volna marárol lerázni az anyátlan gyermekeket, mert a hogy ide érkezett, mindjárt a hatósághoz fordult segítségért, azzal indokolván kérelmét, hogy napi 4 koronával nem tud megélni három gyermekével. De hát nem azért szuczillista *Glatz* uram, hogy a hatóság eszén ki ne fogjon. Elment s a kis gyermekeket itt hagyta a város nyakáú. A hatóság a gyermekeket el tartásáról valamint *Glatz* uram kézre kerítéséről gondoskodott.

— **Őszi sorozások.** Vármegyénk törvényhatósága a hadkiegészítő parancsnokságokkal közös megállapodás alapján elkészítette az őszi sorozás működési tervezetét, mely szerint az őszi sorozások a következőleg tartatnak meg: Kőszeg városban október 10 és 11-én, a kőszegi járásban október 12., 13., 15. és 16-án. A tervezet a honvédelmi miniszterhez terjesztett jóváhagyás végett, honnan hihetőleg változtatás nélkül rövid idő alatt mint műisteri reudelet fog leérkezni, melynek alapján megkezdik az aszentelést.

— **Villamvilágítás.** A múlt hét folyamán a Ganz-féle villamossági részvény társaság Király utca 674 sz. alatti irodájában a villamvilágítás bevezetését a következő házakba jelentették be: *Rákossy* Ferencz ny. örnagy házába, *Lauringer* János házába, *Lauringer* Ferencz házába, *Róth* Jenő könyvkereskedő üzletébe, *Stegmüller* Mária házába, a *Kelcz*-*Adelgy* Árvaházba, *Dobner* alezredes házába, *Appel* Sarolta házába (a Küttel-féle villa) *Martinkovits* Mátyás házába, *Paller* András házába, a szikvizgyárba, a *Wocher*-féle házba, *Freiberger* Sándor házába, *Frankl* Lajos házába, *Mederl* János házába, *Feigl* Adolf nyomdájába.

— **Szakszervezet alakítás.** A kőszegi cipészegédek a múlt vasárnapi szakgyűlésen, melyet a *Schreiner*-féle vendéglőben tartottak meg, kimondták a megalakulást és beléptek az országos szövetségbe.

— **Baromfi tenyésztőtelep Kőszegen.** Eltelmes vállalat megvalósításába fogott *Koröcs* Jenő kőszegi lakos, ki baromfi tenyésztő telep létesítésére megfelelő helyen négy hold földterületet kér a várostól, mit ha megkapna, a jövő év folyamán a telepet már be is rendezné. A városi hatóság a legközelebb érdemileg foglalkozik az ügygyel.

— **Villamos színház.** Kellemes szórakozást nyújt *Zeller* Mátyás villamos színháza a városmajorban. Művészies képel, pompásan összeállított műsora mindennap telt házat biztosít neki. Kitűnő gépezetével tisztá

zsgés nélküli, gyönyörűen színezett mozgó fényképeket mutat be. Mindennap érkező újdonságokból összeállított érdekes műsora megérdemli, hogy látogassuk.

— **Bucszó.** Mindazon t. ismerőseimnek, kiktől elköltozködesem alkalmából az idő rövidsége miatt személyesen búcsút nem vehettem, ez uton mondok Isten hozzádat, kérve tartsanak meg továbbra is jó emlékkükben.

Fraund Sándor
ny. déli vasúti főnök

— **Déli vasút.** 1906. évi október hó 1-től a cs. kir. szab. déli vasútya-társaság nagykanizsa—bécs-újhelyi vonalán fekvő következő állomások és megállóhelyek nevei változtatnak é. p. *Lajta*-*Szent-Miklós* — *Lajtaszentmiklós-ra*, *Savanyúkút* — *Savanyúkút-ra*, *Rétfalu-Siklós* — *Rétfalu Siklós-ra*, — *Nagy-Marton* — *Nagy-Marton-ra*, *Márcz-Nádasd* — *Márczfalva-Frakónádasd-ra*, *Ágfalva* — *Ágfalva-ra*, *Kópháza-Balf* — *Kópháza-Balf-ra*, *Nagy Czenk* — *Nagyczenk-re*, *Küvesd* — *Sopronkövesd-ra*, *Tormás* — *Tormáspusztára* és *Bükk* — *Bük-re*.

— **Vasár.** A múlt héttői országos vásár egy a személy, valamint az áruforgalmat, de különösen az állatföhhajtást illetőleg a legnagyobb és legjobb kőszegi vásárok közé sorolható. Föhhajtottak 2100 drb. szarvasmarhát, 345 lovat, 250 sertést, melyből eladatott 960 szarvasmarha, 208 ló és 183 sertés.

— **Boritaladó kedvezmény bejelentése.** Föhhívjuk olvasóink figyelmét a városi ügyek rovatában közzétett hirdetemnyre, mely szerint a borital adó kedvezményre igényt tartók, ebbeli bejelentésüket e hó 15-ig el ne mulasztsszák.

* **Anyakönyvi statisztika.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Szeptember 2-án: *Johánszky* Gusztáv és neje *Artner* Karolin leánya *Lujza* evang.

Szeptember 6-án: *Takáts* Sándor és ueje *Nemes* Mária leánya *Mária* evang.

Halálozás.

Szeptember 1-én: *Habert* József 69 éves rkath. gyomorrák.

Szeptember 4-én: özv. *Frohlich* Mihályné 70 éves evang. aggkór. — *Palsovits* Ferencz 4 hónapos, fejbőrcs.

Szeptember 6-án: *Zwaller* János 79 éves evang. aggkór.

Szeptember 7-én: *Schreiner* Gusztáv 3 hó evang. rángögörccs.

Irodalom és művészet.

(*) **A baromfityesztésből miképp lehet allando és nagy jövedelmet biztosítani?** A legutóbbi években rohamosan emelkedett nemcsak hazánkban, de külföldön is a hus ára. Természetes következménye lett ennek az, hogy a közönség a baromfiilus és a tojástyegasztást óriási mérvben fokozta s így a baromfi és a tojás ára is lényegesen emelkedett. Kétségtelenül bebizonyított pedig az, hogy a legolcsóbban állítható elő a baromfiilus és tojás, csak tudni kell annak módját, mert ismeretes dolog az, hogy nem minden baromfi való hus- vagy tojástyermelésre s nem minden vidéken lehet az egyik, vagy másik tenyészirányt sikeresen folytatni. Ezen fontos tenyészési ágazat kellő fellendítésére nagyon jó eszközünk van s ez a *Hreblay* Emil állattenyészési m. kir. felügyelő s baromfityesztő szerkesztőségében hetenként megjelenő „Baromfityesztés” című szaklap, mely immár újévtől kezdve az 5-ik évfolyamba fog lépni. Ezen képes heti szaklapot a szerkesztőség (Nagyvárad Péter t. 1. sz.) mindenkinek, a ki levelezőlapon hozzánk fordul 3 héten át ingyen és bérmentve küld mutatni, mert a szerkesztő azt akarja, hogy e házag pótló lapot minden tenyésző megismerje s abból állandó és nagy haszna legyen. — A „Baromfityesztés” feloleli és a legteljesebben tárgyalja a gazdasági rs sportbaromfi éneklő és diszmadár galamb- és házinyultenyészési és értékesítési kérdéseket. Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfityesztés” a magyar baromfityesztési ügy igaz barátját. Előfizetési ára: egy évre 8 korona félévre 4 korona, Előfizetési pénzek e cím alatt: „Baromfityesztés” szerkesztőség Nagyvárad Péter utca 1. sz. küldendők.

Szerkesztői üzenet.

F. E. Versében van érdeke, megérde, de hiányzik belőle a külső forma s nincs benne egyező és sok helyütt dologos; azért nem közölhetem.

Egy üveg 5 kor., fel üveg 2 kor. 60 fill.
Kapható Kőszegen
Jánosa Gyula-, Pollák Sándor- és Schaar Józsefnél.

Fiatal fogoly,

valamint **asztali szőlő**, mindig frissen kapható
Waisbecker Ede utóla **Schaar Józsefnél** Kőszegen.

Házfeladás.

Kőszegen, a várkerületen levő **73. számú** eme-
letes ház más vállalkozás miatt szabad kézből
eladó.
Bővebbet a háztulajdonosnál.

Házfeladás.

Egy a legjobb karban levő **gazdasági ház**
egészben vagy részben szabad kézből eladó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Csak rövid ideig látható saját kényelmesen berendezett pavillonban
Kőszeg városmajor. Zeller-féle Kőszeg városmajor.

ELEKTRO-BIOSKOP

Egy többszörösen kitüntetett, egyedüli művészies Kinematograf, melynek képei nem rezegnek. St.-Louisban „Grand Prix“-el kitüntetve.

Saját **24 lóerejű villanyfejlesztő, 200 izzó fény- és 8 ivlámpa**

Előadások kezdete naponta esti 8. 9 és 10 órákor originalis előadással. — Vasár- és ünnepnapokon délután 3-tól 10 óráig, óránként 1 előadás

Minden nap új műsor.

Bemutatásra kerül:

XIV. Alfonz spanyol király lakodalma. Az arany tyúk. A nagyszerű budapesti bikaviadalok stb.

Minden előadáson 2000 méter film lesz bemutatva.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 30 fill. Gyermekek- és katonajegy 20 fill.

Teljes tisztelettel

Zeller Mátyás igazgató.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lel-
készek-, udvari-, állami, megyei- és magántisztviselők
tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjasok, hölgyek,
kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak $\frac{1}{4}$, 25
évig terjedő időre heti, havi $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ és egész évi tőke-
kamat törlesztéssel.

Különlegesség: A páris-bécsi enquete értelmében
tőkésítjük a jövedelmet.

4%! 4%! 4%! 4%!

Jelzálog hitel

300 koronától teljebb I. II. és III. helyre földek, vá-
rosi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek,
malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a
becsérték $\frac{1}{4}$ részéig.

Építési hitel!

Építésselben lévő ingatlanokra 2—3 részletben, oly
arányban a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadóságotouvertalasa!

Váltó- és tárczahitel! Vizszeszámítás és váltó
csere kereskedőknek!

Készítünk tervezeteket különféle ujonnan alapít-
tandó vállalatokról, valamint financirozzuk is ezeket.
Elvállaljuk technikai és geológiai véleményezéseket hi-
tes szakértők által; foglalkozunk tennálló vállalatok
részvénytársasaggá való átalakításával.

Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük
mindezen feletti műveleteket elsőrangú belöldi és páris
londoni intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust!

Válaszbélyeg melléklendő!

Meller L. Egyed

V. Koháry-utca 19.

Budapest.

A csákányi gőzfűrés

(Szombathely—Fehring vonala mentén)

alant felső olt fát ajánl:

Vágott, száraz erdei fenyő építőfa:

2X3", 4X5", 5X6", 6X6",
6X7", 6X8" zoll.

Száraz épszegcsü erdei fenyő-
deszka és padló:

$\frac{3}{4}$ ", $\frac{1}{2}$ ", $\frac{3}{8}$ ", $\frac{1}{4}$ ", $\frac{1}{8}$ " zoll.

Erdei fenyő lécs:

$\frac{1}{2}$ "X $\frac{3}{4}$ " zoll.

Esetleges megkeresések

Grassl, Schenk és társa céghez
Bécs X/I.

intézendők.

Feigl Gyula

könyvnyomdász

Kőszegen, Várkör St. sz.

Elvállal mindennemű nyomdász munkákat, kívánatra:

egyszerűbb, vagy díszesebb
kiállításban

a legolcsóbb árak mellett.

Kiadóhivatala a

„KŐSZEG ÉS VIDÉKE“

című lapnak, hol **hirdetések** a legjutányosabb áron
felvételnek.

Cserép-

zsindely

hornyos-zsindely,

alag-csövek

iszapolt agyagból

bérmentve szállítva

minden állomásra.

Első Szombathelyi Gőztéglagyár.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázólszer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-lénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-nél
Kőszegen.

Szombathely: **Kaiser Lajos.**